

РОЗДІЛ 4

ГОСПОДАРСЬКЕ ПРАВО, ГОСПОДАРСЬКО-ПРОЦЕСУАЛЬНЕ ПРАВО

УДК 349.2

DOI <https://doi.org/10.24144/2307-3322.2021.64.32>

ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ РОБОЧОГО ЧАСУ І ЧАСУ ВІДПОЧИНКУ МОРЯКІВ В УКРАЇНІ ТА ФІНЛЯНДІЇ

Дмитренко Д. О.,
*аспірант кафедри трудового права
та права соціального забезпечення
Київського національного університету
імені Тараса Шевченка
<https://orcid.org/0000-0002-1320-4008>*

Дмитренко Д. О. Правове регулювання робочого часу і часу відпочинку моряків в Україні та Фінляндії

У статті розглянуто правове регулювання робочого часу і часу відпочинку моряків за законодавством України у порівняльно-правовому аспекті із законодавством Фінляндії. Проведений аналіз режиму робочого часу моряків, компенсацій за залучення їх до надурочної праці, та забезпечення права на відпочинок у вигляді надання щоденного, щотижневого та щорічного відпочинку в Україні та Фінляндії. Проаналізована відповідність норм законодавства України у сфері трудових і соціальних прав моряків з Конвенцією Міжнародної організації праці 2006 року про працю в судноплаванні, та законодавством Фінляндії. З'ясовано, що Україною не було ратифіковано жодну з Конвенцій, що стосуються робочого часу і часу відпочинку моряків, і дані питання регулюються Положенням «Про робочий час та час відпочинку плаваючого складу морського і річкового транспорту України» (затвердженим Наказом Міністерства інфраструктури України № 135 від 29.02.2012 р.). У Фінляндії, на відміну від України, важливу роль у сфері праці моряків відіграють профсоюзні організації, які не тільки захищають права працівників і роботодавців, а й забезпечують гідні умови праці, шляхом відступу від деяких положень Закону Фінляндії «Про робочий час моряків» за рахунок національного колективного договору. Такими відступами можуть бути: скорочення середньої тривалості робочого часу; збільшення виплат за надурочні роботи; надання додаткового часу відпочинку та ін. Зроблено висновки, що в трудовому законодавстві України відсутні положення щодо накладення санкцій на капітана або судовласника у разі порушення права моряка на нормальну тривалість робочого часу і часу відпочинку, в той час як у Фінляндії, капітана або судовласника може бути притягнуто до відповідальності за неналежне ведення реєстру робочих відпрацьованих годин, компенсаційних виплат та щорічних відпусток. В Україні також відсутній правовий механізм одержання державних та соціальних гарантій моряками, що погіршує становище українських моряків. Вирішення даної проблеми потребує ратифікації Україною Конвенції Міжнародної організації праці про працю в морському судноплаванні (MLC) 2006 року та створення окремого спеціального закону про працю моряків.

Ключові слова: моряк; робочий час моряка; час відпочинку; надурочні роботи; вахта; графік роботи; щорічні відпустки.

Dmitrenko D.O. Legal regulation of working hours and rest periods of seafarers in ukraine and finland

The article considers the legal regulation of working hours and rest periods of seafarers under the legislation of Ukraine in the comparative legal aspect with the legislation of Finland. Much attention is given to an analysis of working hours of seafarers, compensation for the overtime work and securance of the right of annual leave and regular periods of rest under the legislation of Ukraine and Finland, as well as conformity of Ukrainian labour legislation and social rights of seafarers with the Maritime Labour Convention (MLC, 2006), and with the legislation of Finland. Ukraine hasn't ratified any of the International Labour Organisation Conventions relating to working time

and periods of rest of seafarers, and these issues are governed by the Regulation «On working hours and periods of rest of floating sea and river transport of Ukraine» (approved by Order of the Ministry of Infrastructure of Ukraine № 135 from 29.02.2012). Finland's trade unions play an important role in working life of seafarers, by not only protecting their rights and providing decent working conditions, but also by deviations from certain provision of the Seamen's Working Time Act (296/1976). Those deviations can concern reduction of duration of working hours, increase of payments for overtime work, providing additional rest time, etc. It is concluded that the labor legislation of Ukraine does not contain provisions on imposing sanctions on captain or shipowner in case of violation of seafarer's right of normal working hours, annual leave and regular periods of rest, while in Finland, captain or shipowner can be prosecuted for improper or malicious violation of the procedure of the register of working hours, rest periods, compensation payments and annual leaves. Also Ukrainian legislation provide no legal mechanism for obtaining state and social guarantees by seafarers. The article suggests changes to national legislation by passing the law regarding seafarers labour rights and ratification of the Maritime Labour Convention (MLC, 2006).

Key words: sailor; seafarer's working hours; rest periods; overtime work; watch; work schedule; annual leave.

Постановка проблеми. Україна є морською державою, яка займає четверте місце у світі за кількістю офіцерів, серед яких три жінки-капітана далекого плавання. На превеликий жаль, Україна не входить до списку 97 держав, які ратифікували Конвенцію Міжнародної Організації Праці «Про працю в морському судноплаванні», яка є гарантом соціальних стандартів на міжнародному морському ринку праці. Найбільш ефективним способом вирішення дилеми ратифікації даної конвенції для України є проведення аналізу зарубіжного досвіду з правового регулювання праці моряків. Фінляндія є членом ЄС, входить до списку країн, які ратифікували Конвенцію Міжнародної Організації Праці «Про працю в морському судноплаванні», та має високий рівень захисту трудових та соціальних прав моряків. Досвід правового регулювання робочого часу і часу відпочинку моряків у Фінляндії може сприяти впровадженню і забезпеченню гідних умов праці моряків та приведення національного трудового законодавства у відповідність до сучасних міжнародних стандартів праці у морському судноплаванні.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Питання правового регулювання праці моряків досліджували у своїх працях:

С.В. Ківалов, С.М. Волошина, А.В. Іванова, І.О. Шашкова-Журавель, О.О. Белогубова, О. П. Єлезаров, Д.А. Тішко, Н.Г. Орлова, Л.А. Ольховик та ін. Проте, питання правового регулювання робочого часу і часу відпочинку моряків в Україні та Фінляндії не висвітлювалось в жодній з наукових праць.

Мета статті. Метою данної статті є проведення порівняльно-правового аналізу правового регулювання робочого часу і часу відпочинку моряків за законодавством України та Фінляндії.

Виклад основного матеріалу. Конвенція Міжнародної організації праці (далі - МОП) про працю у морському судноплаванні (Maritime Labour Convention (MLC)) від 23.02.2006 року (також відома як «Білль про права моряків» (далі - Конвенція 2006 року) містить всі сучасні норми існуючих міжнародних конвенцій і рекомендацій про працю в морському судноплаванні та об'єднує положення 36 конвенцій, що діють починаючи з 1920 року (стаття 10)[1].

На відміну від Фінляндії, яка ратифікувала 23 конвенції МОП, що стосуються праці моряків та основну на сьогоднішній час Конвенцію 2006 року, Україна ратифікувала лише 6 Конвенцій : Конвенцію 1921 року про обов'язковий медичний огляд дітей та підлітків, зайнятих на борту суден № 16 (ратифіковану 14.09.1956 р.)[2]; Конвенцію 1926 року про репартацію моряків № 23 (ратифіковану 17.06.1970 р.)[3]; Конвенцію 1946 року про видачу судовим кухарям свідоцтв про кваліфікацію № 69 (ратифіковану 17.06.1970 р.) [4]; Конвенцію 1946 року про медичний огляд моряків №73 (ратифіковану 17.06.1970 р.)[5]; Конвенцію (переглянуту у 1949 році) про приміщення для екіпажу на борту суден №92 (ратифіковану 17.06.1970 р.)[6]; та Конвенцію 1976 року про мінімальні норми на торговельних судах № 147 (ратифіковану 17.03.1994 р.) [7].

Відповідно до статті 2(1)(f) Конвенції Міжнародної Організації Праці (далі - МОП), моряк - це особа, яка зайнята на будь-якій посаді, або працює за наймом на борту судна [1]. Конвенція застосовується до всіх суден, за виключенням: зайнятих рибним чи аналогічним промислом суден, суден традиційної побудови (плоскодонні шлюпки і джонки), військових кораблів та допоміжних суден військово-морського флоту. У Стандарті А2.3 Конвенції 2006 року встановлюються граничні норми тривалості робочого часу, за якими: максимальна тривалість робочого часу не повинна перевищувати 14 годин на добу та 72 годин протягом семи днів. Час відпочинку моряків може бути розділений на два періоди, тривалість яких не повинна бути меншою ніж 6 годин, а інтервал між послідовними періодами не повинен перевищувати 14 годин [1]. Обов'язковою умовою є графік із зазначенням внутрішнього трудового розпорядку на борту судна, який розміщується на легкодоступному місці. На даному графіку на робочій мові, або мовах, які використовуються на судні та на

англійській мові, для кожної посади вказується: режим роботи в морі та порту; та максимальну тривалість робочого часу або мінімальна тривалість часу відпочинку, які передбачені законодавством, колективними договорами, або нормативно-правовими актами. Для неповнолітніх осіб, максимальна тривалість робочого часу не повинна перевищувати 40 годин на тиждень. Залучення до нічної праці та надурочних робіт молодих моряків забороняється, виключенням є вимушені випадки, які затверджуються компетентним органом (Стандарт А 1.1)[1]. Після кожних двох годин роботи, особам, яка не досягли вісімнадцятирічного віку надається перерва тривалістю 15 хвилин, а також обідня перерва мінімум на одну годину. Якщо судно закордонного плавання, на котрому перебуває неповнолітній працівник протягом 6 місяців, або коротшого періоду часу, не повернеться в країну проживання працівника протягом трьох місяців, то молодим морякам забезпечують репатріацію без будь-яких витрат з метою використання відпустки (Керуючий принцип В2.3)[1]. Кожний моряк має право на щорічну оплачувану відпустку, яка може бути поділена на частини. За кожен відпрацьований місяць нараховується щонайменше 2,5 днів оплачуваної відпустки, від якої заборонено відмовлятися або отримувати за неї компенсацію (Керуючий принцип В 2.4)[1].

Так як Україна не ратифікувала жодну з Конвенцій, що стосуються робочого часу і часу відпочинку моряків, дані питання регулюються національним законодавством. Положення «Про робочий час та час відпочинку плаваючого складу морського і річкового транспорту України» (затверджене Наказом Міністерства інфраструктури України № 135 від 29.02.2012 р.)[8] визначає, що: «робочий час моряка - це час, протягом якого член екіпажу зобов'язаний виконувати відповідно до трудового договору (контракту) роботу в інтересах судна (обов'язки з експлуатації, обслуговування судна, пасажирів і членів екіпажу, підтримання судна в нормальному експлуатаційно-технічному стані) згідно з графіком несення вахт, виконання судових робіт і розпорядком дня на судні, які затверджує судновласник чи за його дорученням капітан судна» (п.2.1)[8]. Максимальною тривалістю роботи моряків на суднах є, як правило, 150 календарних днів, проте, вона може бути збільшена до 180 календарних днів, якщо зміна екіпажу може викликати значні витрати та втрату часу для судновласника (2.23)[8]. Режим робочого часу моряків визначається власником судна та моряків при укладенні контракту. Для членів екіпажу судна встановлений п'ятиденний робочий тиждень з двома вихідними (субота та неділя), а нормальна тривалість робочого часу не повинна перевищувати 40 годин на тиждень, або 36 годин на тиждень при роботі з шкідливими та важкими умовами праці. Напередодні святкових та неробочих днів робочий час скорочується на одну годину і становить 7 годин (п.2.2)[8]. Морякам, які не несуть вахту, надається перерва на обід тривалістю до однієї години [8]. Однак, члени екіпажу не звільняються від роботи у нічний час, святкові, неробочі і вихідні дні, якщо вони несуть вахту. Для членів екіпажу цілодобового працюючих суден, як правило, встановлюється тризмінний восьмигодинний графік вахт, проте, залежно від тривалості рейсу, кліматичних та інших умов, тривалість несення вахти може бути збільшена максимум до 12 годин (п.2.5)[8]. При відсутності можливості встановлення тризмінної роботи (вахти), може бути запроваджена двозмінна робота (вахта) тривалістю, 12 годин, з обов'язковим восьмигодинним безперервним відпочинком між вахтами (п.2.6)[8]. Тривалість щоденного відпочинку моряків повинен становити від 12 до 16 годин в залежності від судових робіт (п.3.3)[8]. При неможливості надання щотижневих днів відпочинку, відпочинку у святкові і неробочі дні, судновласником запроваджується підсумований облік робочого часу, з наданням додаткових днів відпочинку під час стоянок для виконання вантажно-розважувальних операцій або перебування судна на ремонті, шляхом підміни членів екіпажу на один чи декілька рейсів (п.2.12)[8]. Забезпечення ведення щоденного обліку тривалості робочого часу і часу відпочинку для кожного члена екіпажу покладається на капітана судна, та має відповідати всім встановленим нормам міжнародних договорів та законодавства України (п.2.13)[8]. Капітан може встановлювати добові чергування для членів екіпажу у разі виведення судна з експлуатації або інших умов, які обліковуються як 16 годин робочого часу, та після яких обов'язково надається одна доба відпочинку (або скороченого до 12 годин відпочинку не частіше 2 разів на тиждень) після закінчення чергування та призначенням до наступного не раніше ніж через 48 годин (п.2.17)[8]. Моряки також можуть виконувати додаткові роботи у вільний від роботи час за власним бажанням, при умові, що загальний час виконання основної роботи та додаткових робіт не перевищує 12 годин (п.2.18)[8]. Члени екіпажу, за розпорядженням капітана, залучаються до надурочних, аварійних та авральних робіт, виконання яких є обов'язковим для всіх членів екіпажу, та полягає у допомозі вахтовим протягом встановленого робочого часу і понад його тривалість. Тривалість надурочних робіт моряків не повинна перевищувати 120 годин на рік і чотирьох годин протягом двох днів. Однак не вважаються надурочними та не оплачуються роботи аварійного характеру, такі як: роботи з ліквідації пожеж, розливів нафти і нафтопродуктів на судні; роботи, спричиненою штормовою погодою; роботи з порятунку людей, судна і майна свого судна, а також інших суден; роботи зі зняття судна з мілини; та робіт у усунення наслідків аварійного стану судна, які перешкоджають проходженню судна до порту (п.4.5)[8].

Важливе значення для відновлення та збереження здоров'я, фізичних і розумових здібностей моряків мають щорічні відпустки. Відповідно до статті 6 Закону України «Про відпустки»[9], кожен громадянин, який перебуває у трудових відносинах має право на щорічну оплачувану відпустку тривалістю не менше 24 календарних днів за відпрацьований робочий рік. В деяких випадках щорічна відпустка може надаватися пропорційно до відпрацьованого ним часу, наприклад моряк, який відпрацював 4 місяці (1/3 відпрацьованого робочого року) може отримати відпустку тривалістю в 8 днів. Додаткові відпустки та їх тривалість визначається контрактом або колективним договором та не може перевищувати 59 календарних днів (стаття 7)[9].

У Фінляндії робочий час моряків регулюється Конвенцією 2006 року [1] та Законом Фінляндії «Про робочий час моряків» 1976 року [10]. Відповідно до статті 4 Закону «Про робочий час моряків», норма тривалості робочого часу моряків не повинна перевищувати 8 годин на день та 40 годин на тиждень, проте час роботи суднових кухарів у вихідні та святкові дні не повинен перевищувати 5 годин, якщо вони працюють не на пасажирському судні, або на судні немає пасажирів [10]. Організація робочого часу відбувається таким чином:

1. Моряки, які несуть вахту під час перебування судна в порту, працюють в період з 06:00 до 18:00, однак, при відсутності пасажирів під час перебування судна у порті, робочий час у будь-який день крім суботи, не повинен перевищувати 12 годин, та має закінчитися в 19:00.

2. Денники (daymen seafarers), які працюють під час перебування судна у порту, або в морі, працюють в період з 06:00 до 18:00;

3. Робочий час суднових кухарів та інших співробітників камбузу на борту пасажирського судна не повинен перевищувати 14 годин на добу;

4. Співробітники камбуза будь-якого судна, крім пасажирського, працюють у період з 06:00 до 19:00, проте у святкові і неробочі дні, а також при перебуванні судна у порті у суботу, застосовується скорочений робочий час (з 06:00 до 15:00) (стаття 5)[10].

Період відпочинку моряків у Фінляндії повинен становити щонайменше 10 годин на добу та 77 годин на тиждень. Щоденний період відпочинку може бути розділений на дві частини, щоб кожна частина тривала принаймні 6 годин, а інтервал між послідовними періодами відпочинку не повинен перевищувати 14 годин. Якщо щоденний безперервний відпочинок моряка переривається викликами на роботу, то йому надаються компенсаційні години відпочинку (стаття 9а)[10].

Згідно зі статтею 4 Закону Фінляндії «Про працю молоді», робочий час осіб віком до 18 років не повинен перевищувати 8 годин на день та 40 годин на тиждень [11]. Молодим морякам надається щоденний безперервний відпочинок тривалістю не менше 9 годин. Неповнолітні члени екіпажу можуть працювати у нічний час з 00:00 до 05:00 лише при проведенні тренувань на судні, які є частиною навчальної програми (стаття 9б)[10].

Для моряків, які за власним бажанням прагнуть працювати менше годин задля виходу (з 61 року) на «пенсію за сумісництвом» (part-time pension), роботодавцем встановлюється скорочена тривалість робочого часу. Моряки, які несуть вахту можуть залучатися до роботи у вихідні, святкові і неробочі дні у виключених випадках пов'язаних з: роботами, необхідними для руху, навігації або маневрування судна та інших відповідних невідкладних робіт; роботами з прибирання та миття настилу тривалістю не більше однієї години; радіотелеграфними та радіотелефонними роботами; роботами необхідними у зв'язку з харчуванням екіпажу судна; роботами необхідними при прибутті або відбутті судна з метою підняття або спускання якоря, опускання дощок або мотузкових досок, посадкою або висадкою пасажирів, закриттям люків, а також отриманням провіанту та запасів. В таких випадках робочий час триває до 15:00.

Співробітники камбузу на пасажирських суднах на яких відсутні пасажирів, або на інших суднах також можуть залучатися до роботи у вихідні та святкові дні та виконувати лише роботи з легкого прибирання та обслуговування столів (стаття 8) [10].

Разом з роботами у вихідні, святкові і неробочі дні, моряки виконують надурочні роботи. Тривалість даних робіт не повинна перевищувати 16 годин на тиждень та компенсується у трьох формах:

1. У формі надання одного дня відпочинку за кожних 6 годин надурочної роботи;

2. У формі надання вільного часу еквівалентного годинам надурочних робіт, під час перебування судна в порту в країні проживання працівника, або в іноземному порту;

3. У формі матеріальної компенсації. Одна година надурочної роботи у святкові, вихідні та неробочі дні повинна оплачуватись як 1/63 місячної заробітної плати, а у інші дні тижня як 1/102 місячної заробітної плати. Мінімальна оплата надурочних робіт не повинна бути нижчою за 1/172 місячної заробітної плати за одну годину праці (стаття 14) [10]. Однак, не компенсуються надурочні роботи у аварійних та авральних випадках, такі як: роботи необхідні для порятунку судна, майна, та людей; робіт з надання допомоги іншим

суднам; участь у рятувальних та пожежних навчаннях; несення будь-яких вахтових обов'язків в порту; виконання будь-яких розпоряджень капітану судна; виконання роботи, необхідної внаслідок скорочення екіпажу під час плавання; та виконання роботи, яка не допускає затримки та не могла бути запланованою в інший час (стаття 10)[10]. Члени екіпажу мають право звернутися до суду з питань неналежної компенсації надурочних робіт протягом 3 років з моменту порушення їх права роботодавцем (стаття 15) [10].

Графік роботи і вахт складається робочою мовою судна й англійською, та повинен бути розміщений на кожному робочому місці з зазначенням початку і кінця робочого часу та часу відпочинку. Графік роботи вахти розміщується в легкодоступних місцях та має містити імена кожного моряка та їх обов'язків на судні на повний робочий період, або на період двох тижнів. Для суден з реєстровим тоннажем менше 500 тонн та від 500 до 1600 тонн, може бути встановлений двозмінний графік роботи. Компенсація за надурочні роботи при таких умовах здійснюється відповідно до колективного договору (стаття 17)[10].

Також, відповідно до статей 19 та 20b, профсоюзні організації роботодавців та працівників, за рахунок національного колективного договору можуть відступати від положень Закону Фінляндії «Про робочий час моряків» у питаннях тривалості робочого часу, надурочних робіт, скороченого робочого часу, та несення вахти. Виключенням є випадки, коли до колективного договору вносяться положення, які зменшують виплати за надурочні роботи, порушують право моряків щодо тривалості часу відпочинку, та перевищують середню тривалість робочого часу (40 годин на тиждень протягом не більше 52 тижнів). Внесені положення, які порушують Закон Фінляндії «Про робочий час моряків», міжнародні конвенції щодо праці моряків, стороною яких є Фінляндія, регламенти та правила Європейського Союзу, повинні бути анульованими (стаття 20b)[10].

Роботодавець повинен вести реєстр відпрацьованих годин та компенсаційних виплат окремо для кожного працівника. До реєстру вносяться надурочні роботи, роботи у вихідні, святкові і неробочі дні, а також аварійні та авральні роботи та сплачені за них надбавки (стаття 20) [10]. Якщо роботодавець свідомо чи з необережності порушує встановлений режим робочого часу, або будь-яку норму Закону Фінляндії «Про робочий час моряків», не веде облік робочого часу та щорічних відпусток, або цілеспрямовано порушує процедуру ведення реєстру робочого часу, то він засуджується до штрафу, або позбавлення волі строком до 6 місяців (стаття 2 розділу 47)[12]. Розміру штрафу визначається за статтею 7 глави 47 Кримінального кодексу Фінляндії, відповідно до якої має враховуватись становище роботодавця, характер та обсяг його обов'язків та компетенції, а також його участь у виникненні та продовженні ситуації, що порушує закон [12].

У Фінляндії щорічні відпустки моряків регулюються Законом Фінляндії «Про щорічні відпустки моряків» [13]. За кожен місяць роботи моряку надається два з половиною дні відпустки (стаття 2)[13]. Працівник має право на щорічну відпустку кожні 6 місяців (стаття 4)[13]. Відпустка повинна надаватися в порту країни проживання моряка або в порту, де було укладено трудовий договір (стаття 7)[13]. Для фінських моряків, на відміну від іноземних працівників, відпустка має надаватися лише у фінському порту. Робочі дні, коли моряк був відсутній на робочому місці з поважних причин, або коли йому було заборонено працювати, вважаються рівними робочими днями та додаються до відпустки. До поважних причин відносяться: надзвичайна воєнна служба; хвороба чи нещасний випадок (не більше 75 робочих днів); медична реабілітація для відновлення або збереження працездатності, яку спричинила професійна хвороба, та яка проводиться за рекомендацією лікаря в реабілітаційному чи іншому відділенні (не більше 75 днів); медичне обстеження; спеціальна відпустка у зв'язку з вагітністю та пологами (156 днів відпустки у зв'язку з вагітністю та пологами та 156 днів батьківської відпустки); явка в якості свідка до суду, від якої працівник не має права відмовитись; розпорядження органів влади щодо запобігання поширенню хвороб; навчальна відпустка (не більше 30 днів); теоретичне навчання; та інші причини (стаття 3) [13]. Безперервна щорічна відпустка також може бути розділена на частини, так відпустка у період з 1 жовтня до 1 травня може бути розділена на дві та більше частин у разі незавершених робіт на судні, а відпустки у період з 2 травня до 30 вересня лише за згодою працівника (стаття 8)[13]. Щорічна відпустка може бути перенесена на іншу дату на прохання працівника, якщо працівник на момент відпустки буде перебувати у лікарні (стаття 9)[13]. Моряки Фінляндії мають право на безкоштовний проїзд та посадку до портового населеного пункту, в якому надається відпустка, та безкоштовний проїзд при поверненні до судна в кінці відпустки. Витрати та організація проїзду забезпечуються роботодавцем (стаття 16)[13].

Висновки. На відміну від українського законодавства, Конвенція 2006 року за Закони Фінляндії «Про робочий час моряків» та «Про щорічні відпустки моряків» містять положення, щодо процедури звернення моряків до суду у разі порушення їх права на нормальну тривалість робочого часу і часу відпочинку капітаном, або судовласником. На капітана і судовласника можуть накладатися санкції у вигляді штрафу або позбавлення волі строком до шести місяців, проте в Україні подібні санкції відсутні. Також в українському законо-

давстві не закріплені положення щодо праці неповнолітніх моряків, заборонена матеріальна компенсація за надурочні роботи та не визначений механізм одержання державних та соціальних гарантій моряками.

Таким чином, можна зробити висновок, що правове регулювання праці моряків у Фінляндії є більш деталізованим, адже воно забезпечується спеціальними нормативно-правовими актами, які враховують специфіку даної професії, стандарти міжнародних договорів, та включають норми, що поширюються як на фінських моряків, так і на моряків-іноземців. Для підвищення іміджу України як демократичної, правової, соціальної і морської держави, створення гідних умов праці для моряків, та наближення українського трудового законодавства до права ЄС, Україною має бути ратифікована Конвенція Міжнародної Організації Праці 2006 року про працю у морському судноплаванні та прийнятий окремий закон, який буде регулювати працю моряків, дія якого буде поширюватись як на українських моряків, так і на моряків-іноземців.

Список використаних джерел:

1. Конвенція Міжнародної організації праці 2006 року про працю в морському судноплаванні від 23.02.2006 URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/993_519#Text
2. Про обов'язковий медичний огляд дітей та підлітків, зайнятих на борту суден: Конвенція МОП № 16 від 25.10.1921 URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/993_138#Text
3. Про репартацію моряків: Конвенція МОП № 23 від 23.06.1926] URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/993_144#Text
4. Про видачу судновим кухарям свідоцтв про кваліфікацію: Конвенція МОП № 69 від 27.06.1946 URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/993_130#Text
5. Про медичний огляд моряків: Конвенція МОП № 73 від 29.06.1946 URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/993_129#Text
6. Про приміщення для екіпажу на борту суден (переглянута 1949 року): Конвенція МОП № 92 від 18.06.1949 URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/993_029#Text
7. Про мінімальні норми на торговельних суднах: Конвенція МОП № 147 від 29.10.1976 URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/993_052#Text
8. Про затвердження Положення про робочий час та час відпочинку плаваючого складу морського і річкового транспорту України : Наказ, Положення № 135 від 29.02.2012. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0445-12#n11>
9. Про відпустки: Закон України від 15.11.1996 р. № 504/96-ВР URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/504/96-вр#Text>
10. Merityöaikalaki : Seamen's Working Hours Act (296/1976) від 09.04.1976 р. URL: https://www.finlex.fi/en/laki/kaannokset/1976/en19760296_20120140.pdf
11. Laki nuorista työntekijöistä 998/1993 (Young Workers' Act (998/1993)) URL: https://www.finlex.fi/en/laki/kaannokset/1993/en19930998_20091571.pdf
12. Rikoslaki: Penal Code of Finland 39/1889 від 19.12.1889 р. URL: https://www.legislationline.org/download/id/6375/file/Finland_CC_1889_am2015_en.pdf
13. Merimiesten vuosilomalaki: Seafarer's Annual Holidays Act (433/1984) від 01.06.1984 р. URL: https://www.ilo.org/dyn/natlex/natlex4.detail?p_lang=en&p_isn=647